

**Συμπεράσματα της Προεδρίας
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας, 23 και 24 Μαρτίου 2000¹**

http://www.consilium.europa.eu/ga/uedocs/cms_data/docs/pressdata/el/ec/00100-r1.gr0.htm

Ορίζεται ο Στρατηγικός Στόχος για την δεκαετία 2001-2010 σε σχέση με την απασχόληση, την οικονομική μεταρρύθμιση και την κοινωνική συνοχή.

- Ο ρόλος των Πανεπιστημίων στην Ευρώπη της Γνώσης
Βρυξέλλες, 05.02.2003, COM(2003) 58 τελικό
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2003:0058:FIN:EL:PDF>
(αντιπαράβαλε με: Δ. Ρόκος, "Νόμος Πλαίσιο 1268/82 για την Ανώτατη Παιδεία. Πριν, Κατά και Μετά Είκοσι Έτη", Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα, 2003, σελ. 324.)
- Επίτευξη της Ατζέντας Εκσυγχρονισμού για Πανεπιστήμια: Εκπαίδευση, Έρευνα και Καινοτομία
Βρυξέλλες, 10.5.2006, COM(2006) 208 τελικό
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2006:0208:FIN:EL:PDF>
(αντιπαράβαλε με σχετικά κείμενα από τα Πρακτικά του 5^{ου} Διεπιστημονικού Διαπανεπιστημιακού Συνεδρίου του Ε.Μ.Π. και του ΜΕ.Κ.Δ.Ε. του Ε.Μ.Π. "Παιδεία, Έρευνα, Τεχνολογία. Από το χθες στο αύριο», Μέτσοβο 27-30.9.2007, <http://www.ntua.gr/MIRC/>)
- The EU Sustainable Development Strategy: From Lisbon to Göteborg and beyond - an evaluation of progress, Brussels, 2003
Paper for European Economic and Social Committee, Institute for European Environmental Policy, by D. Baldock
- Progress towards the Lisbon objectives In Education and Training, 2005 Report.
Commission Staff Working Paper
Brussels, 22.3.2005, SEC(2005) 419
http://www.ecnais.org/wp/wp-content/uploads/2013/01/EandT_in_Europe_2008-report_indicators_and_benchmarks.pdf
- Εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης και της κατάρτισης: μια συμβολή ζωτικής σημασίας στην ευημερία και την κοινωνική συνοχή στην Ευρώπη.
(Κοινή ενδιάμεση Έκθεση του Συμβουλίου και της Επιτροπής για το 2006, σχετικά με την πρόοδο στο πλαίσιο του Προγράμματος Εργασίας «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010»)
Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 1.4.2006, C79/1
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52005DC0549&from=el>
- Επανεξέταση της Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αειφόρο ανάπτυξη 2005: Πρώτος απολογισμός και μελλοντικές κατευθύνσεις.
Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Βρυξέλλες, 9.2.2005, COM(2005) 37 τελικό
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52005DC0037&from=EL> (αντιπαράβαλε με: Ρόκος, Δ., 2003. "Από τη 'Βιώσιμη" ή 'Αειφόρο' στην Αξιοβίωτη Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη", Δ.Π.Μ.Σ. του Ε.Μ.Π. «Περιβάλλον και Ανάπτυξη», 2001, Εκδοτικός Οίκος, Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα, σελ. 551.)
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 24ης Μαΐου 2005 σχετικά με νέους δείκτες για την εκπαίδευση και την κατάρτιση
Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 10.6.2005, C141/7
[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52005XG0610\(01\)&from=EL](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52005XG0610(01)&from=EL)
- Κινητοποίηση του πνευματικού δυναμικού της Ευρώπης: Ενδυνάμωση των Πανεπιστημίων ώστε να εξασφαλισθεί η πλήρης συμβολή τους στη στρατηγική της Λισσαβώνας
Βρυξέλλες, 20.4.2005, COM(2005) 152 τελικό
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52005DC0152&from=EL>
- **Ο Προπομπός:**
White Paper on Education and Training. Teaching and Learning. Towards the Learning Society" C.E.C. , 29.11.1995
http://europa.eu/documents/comm/white_papers/pdf/com95_590_en.pdf (αντιπαράβαλε με: Δ. Ρόκος, «Το τέλος του Πανεπιστημίου (;) ή Το Πανεπιστήμιο στην εποχή της "Λευκής Βίβλου"», Περιοδικό «Ουτοπία», τεύχος 24, Μάρτιος-Απρίλιος 1997, σελ. 107-127, και στο Δ. Ρόκος , 2003. "Από τη 'Βιώσιμη" ή 'Αειφόρο' στην Αξιοβίωτη Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη", Δ.Π.Μ.Σ. του Ε.Μ.Π. «Περιβάλλον και Ανάπτυξη», 2001, Εκδοτικός Οίκος, Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα, 2003, σελ. 551.)
- **Τα μελλούμενα:**
«Ευρώπη 2020»: "Η νέα μας στρατηγική για τις θέσεις απασχόλησης και την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη"
Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 17^{ης} Ιουνίου 2010. *Βρυξέλλες 17.6.2010, EUCO 13/10, CO EUR 9, CONCL 2* http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/el/ec/115363.pdf

¹ Σε συνεργασία με την Ε. Μιχαηλίδου, Γεωπόνου, ΜΔΕ «Περιβάλλον και Ανάπτυξη» του Ε.Μ.Π., Υπ. Δρ. Ε.Μ.Π.

Τα θεμέλια της φερόμενης ως "βιώσιμης" ή "αιεφόρου" ανάπτυξης
Οι θεμελιώδεις ανακολουθίες και αντιφάσεις τους
Οι ουσιώδεις αστοχίες και αποτυχίες τους
Οι α-νόητες προσδοκίες και οι άσφαιρες "αυτοκριτικές" τους
Οι νομοτελειακά προδιαγραφισμένες και αναπόδραστες εγκληματικές τους συνέπειες

- Συνθήκη Maastricht 1992
Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 191 της 29ης Ιουλίου 1992
http://europa.eu/eu-law/decision-making/treaties/pdf/treaty_on_european_union/treaty_on_european_union_el.pdf
- Συνθήκη Άμστερνταμ 1997
Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 340 της 10ης Νοεμβρίου 1997
http://europa.eu/eu-law/decision-making/treaties/pdf/treaty_of_amsterdam/treaty_of_amsterdam_el.pdf
- Συνθήκη Νίκαιας 2001
Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 80 της 10ης Μαρτίου 2001
https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/el_nice.pdf
http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/el/FTU_1.1.4.pdf
- Συνθήκη Λισσαβώνας 2007
(άρχισε να ισχύει την 1.12.2009)
Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 306 της 17ης Δεκεμβρίου 2007
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=OJ:C:2007:306:TOC>
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2007:306:FULL&from=EL>
- Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2010
Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 83 της 30ής Μαρτίου 2010
http://europa.eu/pol/pdf/consolidated-treaties_el.pdf

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2010
(Διακηρύχθηκε στο Στρασβούργο 12.12.2007, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 14.12.2007.)
Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 83 της 30ής Μαρτίου 2010
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0389:0403:EL:PDF>
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2012.326.01.0391.01.ELL&toc=OJ:C:2012:326:TOC

Αρχικά ο Χάρτης διακηρύχθηκε στις 7.12.200 και αντικαταθίσταται προσαρμοσμένος από 1^η.12.2009 ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας
Σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ. 1, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ο Χάρτης ο οποίος διακηρύχθηκε το 2007 έχει την αυτή νομική ισχύ με τις Συνθήκες.
Εντούτοις:

Στο σημείωμα προς τον αναγνώστη τους αναφέρεται ότι:
«Το παρόν κείμενο αποτελεί μέσο τεκμηρίωσης και δεν δεσμεύει τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

Κριτικές προσεγγίσεις από τη σκοπιά της Αξιοβίωτης Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης

1. Ρόκος, Δ., 2003. "Από τη 'Βιώσιμη' ή 'Αειφόρο' στην Αξιοβίωτη Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη", Δ.Π.Μ.Σ. του Ε.Μ.Π. «Περιβάλλον και Ανάπτυξη», 2001, Εκδοτικός Οίκος, Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα, σελ. 551.
2. Ρόκος, Δ., 2003. "Νόμος Πλαίσιο 1268/82 για την Ανώτατη Παιδεία. Πριν, Κατά και Μετά Είκοσι Έτη", Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα, 2003, σελ. 324.
3. Ρόκος, Δ. (Εισαγωγή-Επιμέλεια), 2005. "Περιβάλλον και Ανάπτυξη. Διαλεκτικές Σχέσεις και Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις", (Επιμέλεια Δ. Ρόκος), Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα, 2005, σελ. 255.